

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a cincea)

6 octombrie 2015*

„Trimitere preliminară — Convenția de la Aarhus — Directiva 2003/4/CE — Articolele 5 și 6 — Accesul publicului la informațiile despre mediu — Taxă pentru furnizarea informațiilor despre mediu — Noțiunea «sumă rezonabilă» — Costurile administrării unei baze de date și cheltuielile generale — Acces la justiție — Control administrativ și jurisdicțional privind decizia prin care se stabilește o taxă”

În cauza C-71/14,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights) (Regatul Unit), prin decizia din 4 februarie 2014, primită de Curte la 10 februarie 2014, în procedura

East Sussex County Council

împotriva

Information Commissioner,

în prezența:

Property Search Group,

Local Government Association,

CURTEA (Camera a cincea),

compusă din domnul T. von Danwitz (raportor), președinte de cameră, și domnii C. Vajda, A. Rosas, E. Juhász și D. Šváby, judecători,

avocat general: doamna E. Sharpston,

grefier: doamna C. Strömholm, administrator,

având în vedere procedura scrisă și în urma ședinței din 11 decembrie 2014,

luând în considerare observațiile prezentate:

- pentru East Sussex County Council, de R. Cobb și de C. Brannigan, solicitors, și de N. Fleming, QC;
- pentru Information Commissioner, de R. Bailey, solicitor, și de A. Proops, barrister;

* Limba de procedură: engleza.

- pentru Property Search Group, de N. Clayton;
- pentru Local Government Association, de R. Cobb, solicitor;
- pentru guvernul Regatului Unit, de L. Christie, în calitate de agent, asistat de J. Maurici și de S. Blackmore, barristers;
- pentru guvernul danez, de C. Thorning și de M. Wolff, în calitate de agenți;
- pentru Comisia Europeană, de L. Pignataro-Nolin, de L. Armati și de J. Norris-Usher, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 aprilie 2015,

pronunță prezenta

Hotărâre

- 1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 5 și 6 din Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului (JO L 41, p. 26, Ediție specială, 15/vol. 9, p. 200).
- 2 Această cerere a fost prezentată în cadrul unui litigiu dintre East Sussex County Council (Consiliul Comitatului East Sussex, denumit în continuare „County Council”), pe de o parte, și Information Commissioner (comisarul pentru informare), pe de altă parte, privind o decizie a acestuia din urmă prin care se declară ilicită o taxă solicitată de County Council pentru furnizarea PSG Eastbourne, întreprindere de cercetare imobiliară, a unor informații despre mediu.

Cadrul juridic

Dreptul internațional

- 3 Convenția privind accesul la informație, participarea publicului la luarea deciziei și accesul la justiție în probleme de mediu a fost semnată la Aarhus la 25 iunie 1998 și a fost aprobată în numele Comunității Europene prin Decizia 2005/370/CE a Consiliului din 17 februarie 2005 (JO L 124, p. 1, Ediție specială, 15/vol. 14, p. 201, denumită în continuare „Convenția de la Aarhus”).
- 4 Articolul 4 din convenția menționată, intitulat „Accesul la informații despre mediu”, prevede că, sub anumite rezerve și cu anumite condiții, fiecare parte la această convenție trebuie să se asigure că autoritățile publice pun la dispoziția publicului, în cadrul legislației interne, informațiile despre mediu care le sunt solicitate.
- 5 Articolul 4 alineatul (8) din Convenția de la Aarhus precizează:

„Fiecare parte poate permite autorităților publice să perceapă o taxă pentru furnizarea informațiilor, dar taxa respectivă nu poate depăși o sumă rezonabilă. Autoritățile publice care intenționează să aplice o astfel de taxă pentru furnizarea informațiilor pun la dispoziția solicitanților un barem cu taxele care pot fi percepute, menționând situațiile în care se poate renunța la perceperea taxei, precum și situațiile în care furnizarea informațiilor este condiționată de plata acestora în avans.”

- 6 Articolul 9 din aceeași convenție, intitulat „Accesul la justiție”, prevede la alineatul (1):

„Fiecare parte se asigură, în cadrul legislației interne proprii, că orice persoană care consideră că cererea proprie de informații în conformitate cu articolul 4 a fost ignorată, refuzată pe nedrept, parțial sau total, sau rezolvată în mod necorespunzător sau tratată cu încălcarea dispozițiilor articolului menționat are acces la o cale de atac în fața unei instanțe de judecată sau a unui alt organism independent și imparțial stabilit prin lege.

În cazul în care o parte prevede o astfel de cale de atac în fața unei instanțe de judecată, aceasta se asigură, de asemenea, că persoana respectivă are acces la o procedură rapidă stabilită prin lege, gratuită sau necostisitoare, pentru reanalizarea de către o autoritate publică sau revizuirea de către un organism independent și imparțial altul decât o instanță de judecată.

[...]”

Dreptul Uniunii

Directiva 90/313/CEE

- 7 Potrivit articolului 5 din Directiva 90/313/CEE a Consiliului din 7 iunie 1990 privind libertatea de acces la informații în domeniul mediului (JO L 158, p. 56):

„Statele membre pot impune o taxă pentru furnizarea informației, dar o astfel de taxă nu poate depăși un cost rezonabil.” [traducere neoficială]

Directiva 2003/4

- 8 Considerentele (2) și (18) ale Directivei 2003/4 au următorul cuprins:

„(2) [...] Prezenta directivă extinde accesul existent, acordat în temeiul Directivei 90/313/CEE.

[...]

(18) Autoritățile publice trebuie să poată aplica o taxă pentru furnizarea informațiilor despre mediu, dar aceasta trebuie să fie rezonabilă. Acest lucru înseamnă, ca regulă generală, că taxele nu pot depăși costurile efective pentru obținerea materialului în cauză. [...]”

- 9 Articolul 1 litera (a) din această directivă prevede:

„Obiectivele prezentei directive sunt:

(a) garantarea dreptului de acces la informațiile despre mediu deținute de către sau pentru autoritățile publice și stabilirea condițiilor de bază și a modalităților practice de exercitare a acestuia [...]”

- 10 Articolul 3 alineatul (1) din directiva menționată prevede:

„Statele membre se asigură că, în conformitate cu dispozițiile din prezenta directivă, autoritățile publice trebuie să pună la dispoziția oricărui solicitant, la cererea acestuia și fără ca acesta să declare interesul pe care îl are în acest sens, informațiile despre mediu pe care le dețin sau care sunt deținute în numele lor.”

11 Articolul 3 alineatul (5) din aceeași directivă prevede:

„În sensul prezentului articol, statele membre se asigură:

[...]

(c) că sunt definite modalitățile practice pentru garantarea exercitării eficiente a dreptului de acces la informații despre mediu, cum ar fi:

- desemnarea de responsabili în materie de informații;
- instituirea și menținerea unor facilități destinate examinării informațiilor solicitate;
- registre sau liste de informații despre mediu deținute de autoritățile publice sau centrele de informare, cu indicații clare privind locul unde pot fi găsite astfel de informații.

[...]”

12 Articolul 5 din Directiva 2003/4, intitulat „Taxe”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Accesul la registrele sau la listele publice instituite și păstrate în conformitate cu articolul 3 alineatul (5) și examinarea *in situ* a informațiilor solicitate sunt gratuite.

(2) Autoritățile publice pot aplica o taxă pentru furnizarea oricăror informații despre mediu, dar aceasta trebuie să se limiteze la o sumă rezonabilă.”

13 Articolul 6 din această directivă, intitulat „Accesul la justiție”, prevede la alineatele (1) și (2):

„(1) Statele membre asigură oricărui solicitant care consideră că cererea sa de informații a fost ignorată, refuzată în mod incorect (indiferent dacă integral sau parțial), a primit un răspuns neadecvat sau nu a fost tratată în alt mod în conformitate cu dispozițiile articolelor 3, 4 și 5 accesul la o procedură în cadrul căreia actele sau omisiunile autorității publice în cauză pot fi reexaminare de către respectiva autoritate publică sau de către alta sau pot face obiectul unui revizuirii administrative pe lângă un organism independent și imparțial instituit prin lege. Orice astfel de procedură este rapidă și fie gratuită, fie puțin costisitoare.

(2) Pe lângă procedura de revizuire menționată la alineatul (1), statele membre se asigură că solicitantul are acces la o procedură de atac într-o instanță sau pe lângă alt organism independent sau imparțial instituit prin lege, în cadrul căreia sunt analizate actele și omisiunile autorității publice în cauză și a cărui hotărâre poate deveni finală. Statele membre pot prevedea, în plus, ca și terțele părți incriminate [a se citi «lezate»] de dezvăluirea informațiilor să aibă acces la o cale de atac legală.”

Dreptul din Regatul Unit

14 Regulamentul privind informațiile despre mediu din 2004 (Environmental Information Regulations 2004, denumit în continuare „EIR 2004”) urmărește să transpună Directiva 2003/4 în dreptul intern.

15 Articolul 8 alineatele 1-3 din EIR 2004 prevede:

„1. În condițiile stabilite la alineatele 2-8, o autoritate publică poate, atunci când pune la dispoziție informații în materie de mediu [...], să impună solicitantului o taxă pentru furnizarea acestora.

2. O autoritate publică nu poate impune o taxă:

(a) pentru accesul la registrele publice sau la listele de informații în materie de mediu pe care le întocmește și nici

(b) pentru consultarea informațiilor solicitate în locul unde le pune la dispoziție.

3. O taxă în sensul alineatului 1 nu trebuie să depășească o valoare pe care autoritatea publică o consideră rezonabilă.”

16 În temeiul articolului 50 alineatul 1 din Legea din 2000 privind accesul liber la informații, astfel cum a fost modificat prin articolul 18 din EIR 2004, orice persoană interesată poate solicita Information Commissioner să se pronunțe cu privire la aspectul dacă autoritatea publică în cauză a soluționat cererea sa de informații în conformitate cu cerințele EIR 2004.

Litigiul principal și întrebările preliminare

17 În contextul unei tranzacții imobiliare, PSG Eastbourne, întreprindere de cercetare imobiliară, a introdus o cerere de informații despre mediu la County Council pentru a furniza în scopuri comerciale informațiile obținute unor persoane interesate de tranzacția respectivă. County Council, căruia îi sunt adresate deseori astfel de cereri, denumite „cercetări imobiliare”, a furnizat răspunsurile solicitate și a impus mai multe taxe în valoare totală de 17 lire sterline (GBP) (aproximativ 23 de euro), în aplicarea unui barem de taxe standardizate. Astfel cum reiese din anexa C la decizia de trimitere, valoarea fiecăreia dintre aceste taxe se situează la un nivel între 1 și 4,50 GBP (aproximativ între 1 și 6 euro).

18 O mare parte a datelor utilizate pentru a răspunde la aceste cercetări imobiliare este tratată și organizată de o echipă „informații” a County Council într-o bază de date care cuprinde date în versiune electronică, precum și în format hârtie. Această bază de date este folosită și de alte subdiviziuni ale County Council pentru îndeplinirea unor sarcini diverse.

19 Baremul taxelor folosit de County Council asociază fiecărui tip de informații solicitate un cost forfetar, aplicat în mod uniform independent de autorul cererii. Aceste costuri au fost calculate de County Council pe baza unui tarif orar, ținând seama de timpul consacrat de întreaga echipă „informații” pentru administrarea bazei de date și pentru a răspunde la cererile individuale de informații. Conform practicii County Council, taxele solicitate în speță sunt destinate să acopere în totalitate costurile suportate de această autoritate în vederea îndeplinirii acestor două sarcini, fără a-i aduce profit. Tarifal orar luat în considerare pentru determinarea valorii acestor taxe cuprinde nu numai costurile salariale ale personalului, ci și o cotă-parte din cheltuielile generale. Potrivit instanței de trimitere, includerea cheltuielilor generale în calculul taxelor menționate corespunde principiilor contabile obișnuite.

20 În urma unei plângeri formulate de PSG Eastbourne împotriva impunerii taxelor solicitate de County Council, Information Commissioner a adoptat o decizie prin care a declarat că aceste taxe nu sunt conforme cu articolul 8 alineatul (3) din EIR 2004 întrucât includ și alte costuri decât cheltuielile poștale, de fotocopiere sau alte cheltuieli aferente furnizării informațiilor solicitate.

21 County Council, susținut de Local Government Association (asociație de colectivități locale), a formulat o acțiune împotriva acestei decizii la instanța de trimitere, arătând că taxele care figurează în baremul său sunt licite și nu depășesc o valoare rezonabilă. Information Commissioner, susținut de Property Search Group (grup de cercetare imobiliară), afirmă în schimb că articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4 se opune luării în considerare a costurilor legate de administrarea unei baze de date sau a unor cheltuieli generale în calculul unor astfel de taxe. Totuși, în lumina lucrărilor pregătitoare

în vederea adoptării Directivei 2003/4, Information Commissioner a stabilit că taxele exigibile în temeiul acestui articol nu sunt limitate la cheltuielile efectuate, ci pot include și costurile aferente cu timpul consacrat de personal în scopul de a răspunde la solicitările individuale de informații.

- 22 Deși împărtășește această apreciere, instanța de trimitere consideră că taxele care apar în baremul utilizat de County Council nu sunt de natură să descurajeze pe cineva să solicite informații despre mediu în contextul particular al cercetărilor imobiliare, ținând seama de valoarea tranzacțiilor respective.
- 23 În plus, instanța menționată consideră eronat calculul taxelor efectuat de County Council întrucât include în cadrul acestora costurile anuale de personal legate de administrarea bazei de date a County Council, deși unele părți din această bază de date sunt administrate și în alte scopuri decât pentru a se răspunde la cererile de informații individuale. În consecință, ea consideră că cel mult o parte din costurile aferente administrării bazei de date menționate ar fi trebuit incluse în calculul taxelor.
- 24 Cu toate acestea, instanța de trimitere solicită să se stabilească dacă o parte din costurile aferente administrării bazei de date a County Council și cheltuielile generale aferente timpului folosit de personalul acestuia din urmă în vederea administrării acestei baze de date și în scopul de a răspunde la cereri individuale de informații pot fi cuprinse în calculul taxelor în conformitate cu articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4.
- 25 Pe de altă parte, instanța de trimitere ridică problema întinderii necesare a controlului administrativ și jurisdicțional prevăzut la articolul 6 alineatele (1) și (2) din Directiva 2003/4 cu privire la valoarea rezonabilă a unei taxe, luând totodată în considerare faptul că incidența practică a acestei întrebări asupra soluției litigiului principal nu este certă. În această privință, instanța menționată arată că modul de redactare a articolului 8 alineatul (3) din EIR 2004, interpretat în conformitate cu principiile dreptului administrativ englez, limitează întinderea controlului asupra deciziei adoptate de autoritatea vizată la aspectul dacă decizia în cauză este ea însăși nerezonabilă, respectiv nerațională, nelegală sau injustă, existând o posibilitate foarte limitată de a controla concluziile de fapt relevante la care a ajuns această autoritate.
- 26 În aceste condiții, First-tier Tribunal (General Regulatory Chamber, Information Rights) [Tribunalul de Primă Instanță (Secția Reglementare generală, Drepturi de informare)] a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curtii următoarele întrebări preliminare:
- „1) Ce interpretare ar trebui să se dea articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4? În special, o taxă rezonabilă aplicată pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu poate să includă:
- (a) o parte a costurilor suportate pentru administrarea unei baze de date utilizate de autoritatea publică pentru a răspunde cererilor de informații de acest tip;
 - (b) cheltuielile generale suportate pentru timpul necesar personalului, luate în considerare în mod corespunzător la stabilirea taxei?
- 2) Este compatibil cu articolul 5 alineatul (2) și cu articolul 6 din Directiva 2003/4 ca un stat membru să prevadă în reglementările naționale că o autoritate publică poate să aplice o taxă pentru furnizarea de informații despre mediu care «să se limiteze la o sumă considerată rezonabilă de autoritatea publică» în cazul în care decizia autorității publice privind noțiunea «sumă rezonabilă» face obiectul unui control administrativ și judiciar, astfel cum prevede legislația engleză?»

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima întrebare

- 27 Prin intermediul primei întrebări, instanța de trimitere urmărește în esență să afle dacă articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că taxa impusă pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu poate cuprinde o parte a cheltuielilor determinate de administrarea unei baze de date precum cea în discuție în litigiul principal, utilizată în acest scop de către autoritatea publică, precum și cheltuielile generale aferente timpului folosit de personalul acestei autorități, pe de o parte, pentru administrarea acestei baze de date și, pe de altă parte, pentru a răspunde la cereri individuale de informații, luate în considerare în mod adecvat cu ocazia determinării acestei taxe.
- 28 Potrivit articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, autoritățile publice pot aplica o taxă pentru furnizarea oricăror informații despre mediu, dar aceasta trebuie să se limiteze la o sumă rezonabilă.
- 29 Astfel cum a arătat avocatul general la punctele 44 și 46 din concluzii, dispoziția menționată stabilește două condiții în vederea aplicării unei taxe. Pe de o parte, toate elementele pe baza cărora se calculează suma taxei trebuie să fie legate de „furnizarea” informațiilor despre mediu solicitate. Pe de altă parte, dacă această primă condiție este îndeplinită, trebuie de asemenea ca valoarea globală a taxei să nu depășească o „sumă rezonabilă”.
- 30 În consecință, în primul rând trebuie să se examineze dacă cheltuielile determinate de administrarea unei baze de date precum cea în discuție în litigiul principal, utilizată în scopul furnizării de informații despre mediu, precum și cheltuielile generale aferente timpului folosit de personalul autorității publice respective, pe de o parte, pentru administrarea acestei baze de date și, pe de altă parte, pentru a răspunde unor cereri individuale de informații constituie elemente legate de „furnizarea” de informații despre mediu.
- 31 În scopul de a se determina ce constituie o „furnizare” de informații despre mediu în sensul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, trebuie să se țină seama de legătura dintre această dispoziție și articolul 5 alineatul (1) din această directivă.
- 32 În această privință, trebuie să se observe că Directiva 2003/4 stabilește o distincție între, pe de o parte, „furnizarea” de informații despre mediu, pentru care autoritățile publice pot solicita o taxă în temeiul articolului 5 alineatul (2) din această directivă, și, pe de altă parte, „accesul” la registrele sau la listele publice instituite și menținute conform prevederilor articolului 3 alineatul (5) din directiva menționată, precum și „examinarea *in situ*” a informațiilor solicitate, care sunt gratuite, conform articolului 5 alineatul (1) din aceeași directivă.
- 33 Astfel, articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2003/4 face trimitere la articolul 3 alineatul (5) din această directivă. Conform acestui articol 3 alineatul (5) litera (c), statele membre se asigură că sunt definite modalitățile practice pentru garantarea exercitării efective a dreptului de acces la informații despre mediu prevăzut la articolul menționat. În acest scop, se menționează în special „instituirea și menținerea unor facilități destinate examinării informațiilor solicitate”, precum și „registre sau liste de informații despre mediu deținute de autoritățile publice sau centrele de informare, cu indicații clare privind locul unde pot fi găsite astfel de informații”.
- 34 Astfel, reiese din articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2003/4 coroborat cu articolul 3 alineatul (5) litera (c) din această directivă că statele membre nu sunt numai obligate să instituie și să mențină registre și liste cu informații despre mediu deținute de autoritățile publice sau de centrele de informare, precum și instrumente pentru consultarea acestor informații, ci și să permită accesul la aceste registre, liste și instrumente pentru consultare în mod gratuit.

- 35 Or, caracterul gratuit al accesului la aceste registre, liste și instrumente pentru consultare prevăzut la articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2003/4 trebuie avut în vedere cu ocazia delimitării noțiunii „furnizare” a informațiilor de mediu în sensul articolului 5 alineatul (2) din această directivă, care poate face obiectul unei taxe.
- 36 De aici reiese că, în principiu, numai costurile care nu rezultă din instituirea și din menținerea registrelor, a listelor și a instrumentelor pentru consultare sunt aferente „furnizării” informațiilor despre mediu și pentru ele autoritățile naționale au dreptul de a solicita o taxă în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4.
- 37 În consecință, cheltuielile determinate de administrarea unei baze de date care este utilizată de autoritatea publică în scopul de a răspunde la cererile de informații despre mediu nu pot fi luate în considerare cu ocazia calculului unei taxe pentru „furnizarea” informațiilor despre mediu.
- 38 Astfel, în conformitate cu articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2003/4 coroborat cu articolul 5 alineatul (2) din această directivă, menționate la punctele 31-35 din prezenta hotărâre, astfel de cheltuieli sunt aferente instituirii și menținerii registrelor, a listelor și a instrumentelor pentru consultare, ale căror costuri nu sunt recuperabile în temeiul articolului 5 alineatul (1) din Directiva 2003/4 coroborat cu articolul 3 alineatul (5) litera (c) din această directivă. Or, ar fi contradictoriu ca autoritățile publice să poată repercuta astfel de cheltuieli asupra persoanelor care au introdus cereri de informații în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, în condițiile în care consultarea *in situ* a informațiilor care figurează în baza de date este gratuită, conform articolului 5 alineatul (1) din această directivă.
- 39 În schimb, costurile privind „furnizarea” informațiilor despre mediu, care sunt exigibile în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, includ nu numai cheltuielile poștale și de fotocopiere, ci și costurile aferente timpului folosit de personalul autorității publice vizate pentru a răspunde la o cerere de informații individuală, ceea ce cuprinde în special timpul pentru căutarea informațiilor respective și pentru aducerea lor în formatul solicitat. Astfel, asemenea costuri nu rezultă din instituirea și din menținerea registrelor și a listelor cu informații despre mediu deținute, precum și a instrumentelor pentru consultarea acestor informații. Pe de altă parte, această concluzie este confirmată de considerentul (18) al acestei directive, potrivit căruia, în principiu, taxele nu pot depăși „costurile reale” de producție a materialului respectiv.
- 40 Ținând seama de utilizarea noțiunii „costuri reale” în considerentul menționat, trebuie să se constate că cheltuielile generale, luate în considerare în mod adecvat, pot fi incluse în principiu în calculul taxei prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4. Astfel, după cum a arătat instanța de trimitere, includerea cheltuielilor generale în calculul taxelor menționate corespunde principiilor contabile obișnuite. Aceste cheltuieli nu pot fi însă incluse în calculul taxei menționate decât în măsura în care pot fi atribuite unui element de cost care ține de „furnizarea” informațiilor despre mediu.
- 41 Având în vedere faptul că timpul folosit de personalul autorității publice vizate pentru a răspunde la cereri de informații individuale ține de „furnizarea” informațiilor despre mediu, astfel cum s-a constatat la punctul 39 din prezenta hotărâre, partea din cheltuielile generale aferentă acestui timp poate fi inclusă și în calculul taxei prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4. În schimb, situația este diferită în ceea ce privește partea din cheltuielile generale atribuibilă timpului folosit de personal pentru crearea și actualizarea unei baze de date care este utilizată de autoritatea publică în scopul de a răspunde la cereri de informații.
- 42 În al doilea rând, în ceea ce privește cea de a doua condiție stabilită la articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, potrivit căreia valoarea totală a taxei prevăzute în această dispoziție nu trebuie să depășească o valoare rezonabilă, reiese din jurisprudența Curții privind articolul 5 din Directiva 90/313, care rămâne relevantă și în vederea aplicării articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4, că

se impune excluderea oricărei interpretări a noțiunii „sumă rezonabilă” care poate avea drept efect descurajarea persoanelor care doresc să obțină informații sau limitarea dreptului de acces la acestea (a se vedea în acest sens Hotărârea Comisia/Germania, C-217/97, EU:C:1999:395, punctul 47).

- 43 În scopul de a se aprecia dacă o taxă solicitată în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4 are un efect de descurajare, trebuie să se țină seama atât de situația economică a solicitantului de informații, cât și de interesul general legat de protecția mediului. În consecință, această apreciere nu poate fi realizată exclusiv în raport cu situația economică a persoanei interesate, ci trebuie de asemenea să se întemeieze pe o analiză obiectivă a valorii acestei taxe. În acest sens, taxa menționată nu trebuie nici să depășească capacitatea financiară a persoanei interesate și nici să fie, indiferent de situație, în mod obiectiv nerezonabilă.
- 44 În măsura în care instanța de trimitere consideră că, având în vedere valoarea tranzacțiilor în cauză, taxele impuse de County Council nu par descurajatoare în contextul particular al cercetărilor imobiliare, trebuie deci să se constate că simplul fapt că aceste taxe nu sunt descurajatoare în raport cu situația economică a persoanelor implicate în tranzacții imobiliare nu scutește autoritatea publică de obligația sa de a se asigura că taxele menționate nu sunt nerezonabile în percepția publicului, ținând seama de interesul general legat de protecția mediului. Totuși, sub rezerva verificării de către instanța de trimitere, nu reiese că unele taxe precum cele în discuție în litigiul principal care au fost menționate la punctul 17 din prezenta hotărâre și care, în plus, trebuie reduse pentru excluderea cheltuielilor aferente creării și actualizării bazei de date depășesc ceea ce este rezonabil.
- 45 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima întrebare că articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că taxa impusă pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu nu poate cuprinde nici măcar parțial cheltuielile determinate de administrarea unei baze de date precum cea în discuție în litigiul principal, utilizată în acest scop de către autoritatea publică, dar poate cuprinde cheltuielile generale aferente timpului folosit de personalul acestei autorități pentru a răspunde la cereri individuale de informații, luate în considerare în mod adecvat cu ocazia determinării acestei taxe, cu condiția ca valoarea globală a taxei menționate să nu depășească o sumă rezonabilă.

Cu privire la a doua întrebare

- 46 Prin intermediul celei de a doua întrebări, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 6 din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări naționale potrivit căreia caracterul rezonabil al taxei impuse pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu face obiectul numai al unui control administrativ și jurisdicțional restrâns, astfel cum este prevăzut în dreptul englez.

Cu privire la admisibilitate

- 47 Comisia Europeană și guvernul Regatului Unit exprimă îndoiele cu privire la admisibilitatea celei de a doua întrebări, din moment ce instanța de trimitere consideră că incidența practică a acestei întrebări asupra soluției litigiului principal nu este certă.
- 48 În această privință, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, procedura instituită la articolul 267 TFUE reprezintă un instrument de cooperare între Curte și instanțele naționale, mulțumită căruia întrebările referitoare la interpretarea dreptului Uniunii adresate de instanța națională în cadrul normativ și factual pe care îl definește sub propria răspundere și a cărei exactitate Curtea nu are competența să o verifice beneficiază de o prezumție de relevanță. Curtea poate refuza să statueze asupra unei cereri de decizie preliminară adresate de o instanță națională numai dacă este evident că interpretarea solicitată a dreptului Uniunii nu are nicio legătură cu realitatea sau cu obiectul acțiunii principale, atunci când problema este de natură ipotetică sau atunci când Curtea nu

dispune de elementele de fapt sau de drept necesare pentru a răspunde în mod util întrebărilor care i-au fost adresate (a se vedea în acest sens Hotărârea Fish Legal și Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punctele 29 și 30).

- 49 Or, simpla incertitudine a instanței de trimitere cu privire la aspectul dacă întinderea controlului administrativ și jurisdicțional privind caracterul rezonabil al taxei impuse pentru furnizarea informațiilor despre mediu va avea un efect practic asupra soluției litigiului principal nu este suficientă pentru a permite o concluzie evidentă în sensul că interpretarea dreptului Uniunii solicitată prin a doua întrebare nu are nicio legătură cu obiectul litigiului principal sau că privește o problemă de natură ipotetică. Această întrebare este, așadar, admisibilă.

Cu privire la fond

- 50 Articolul 6 alineatul (1) din Directiva 2003/4 prevede, în esență, că statele membre asigură oricărui solicitant de informații accesul la o procedură în cadrul căreia actele sau omisiunile autorității publice în cauză pot fi reexamineate de către respectiva autoritate publică sau de către alta sau pot face obiectul unui revizuirii administrative în fața unui organism independent și imparțial, instituit prin lege.
- 51 Alineatul (2) al aceluiași articol prevede, în esență, că statele membre se asigură că solicitantul are acces la o procedură de atac într-o instanță sau pe lângă alt organism independent și imparțial instituit prin lege, în cadrul căreia sunt analizate actele sau omisiunile autorității publice în cauză și a căror hotărâre poate dobândi autoritate de lucru judecat.
- 52 În temeiul unei jurisprudențe constante, atunci când, în lipsa unor norme stabilite de dreptul Uniunii în acest domeniu, revine ordinii juridice din fiecare stat membru atribuția de a desemna instanțele competente și de a stabili modalitățile procedurale aplicabile acțiunilor destinate să asigure protecția drepturilor conferite justițiabililor de dreptul Uniunii, aceste modalități nu trebuie să fie mai puțin favorabile decât cele aplicabile acțiunilor similare de natură internă (principiul echivalenței) și nu trebuie să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii (principiul efectivității) (Hotărârea Gruber, C-570/13, EU:C:2015:231, punctul 37 și jurisprudența citată). În ceea ce privește acest ultim principiu, trebuie amintit de asemenea că articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene consacră dreptul la o cale de atac efectivă în fața unei instanțe imparțiale (a se vedea în această privință Hotărârea Unibet, C-432/05, EU:C:2007:163, punctul 37 și jurisprudența citată).
- 53 În Directiva 2003/4, formulările „fi reexamineate” și „face obiectul unui revizuirii administrative” de la articolul 6 alineatul (1) din aceasta, precum și termenul „analizate” care apare la alineatul (2) al articolului menționat nu determină întinderea controlului administrativ și jurisdicțional impusă de directiva menționată. În lipsa unei precizări în dreptul Uniunii, determinarea acestei întinderi este de domeniul ordinii juridice a statelor membre, sub rezerva respectării principiilor echivalenței și efectivității.
- 54 În ceea ce privește principiul echivalenței, trebuie să se constate că dosarul prezentat Curții nu cuprinde niciun element care să permită să se concluzioneze că modalitățile procedurale ale căilor de atac instituite în dreptul englez pentru a asigura protecția drepturilor justițiabililor acordate de dreptul Uniunii sunt mai puțin favorabile decât cele ale căilor de atac similare prin care se urmărește protejarea drepturilor justițiabililor întemeiate pe dispoziții interne.
- 55 În ceea ce privește principiul efectivității, acesta impune în speță ca protecția drepturilor acordate solicitanților de informații prin Directiva 2003/4 să nu fie supusă unor condiții de natură să facă practic imposibilă sau excesiv de dificilă exercitarea acestor drepturi.

- 56 Trebuie amintit în acest context că, prin adoptarea Directivei 2003/4, legiuitorul Uniunii a intenționat să asigure compatibilitatea dreptului Uniunii cu Convenția de la Aarhus prevăzând un regim general care urmărește să asigure oricărei persoane fizice sau juridice dintr-un stat membru un drept de acces la informațiile despre mediu deținute de autoritățile publice sau în numele acestora fără ca persoana în cauză să aibă obligația de a declara interesul pe care îl are în acest sens (Hotărârea Fish Legal și Shirley, C-279/12, EU:C:2013:853, punctul 36 și jurisprudența citată). Existența unui control administrativ și jurisdicțional efectiv privind impunerea unei taxe pentru furnizarea unor astfel de informații este legată în mod intrinsec de realizarea acestui obiectiv. În plus, acest control trebuie în mod necesar să privească aspectul dacă autoritatea publică a respectat cele două condiții prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din această directivă, care au fost identificate la punctul 29 din prezenta hotărâre.
- 57 În speță, instanța menționată arată că modul de redactare a articolului 8 alineatul (3) din EIR 2004, interpretat în conformitate cu principiile dreptului administrativ englez, limitează întinderea controlului administrativ și jurisdicțional la aspectul dacă decizia adoptată de autoritatea publică respectivă este irațională, nelegală sau injustă, cu o posibilitate foarte limitată de a controla concluziile de fapt relevante la care a ajuns această autoritate.
- 58 În această privință, Curtea a constatat că exercitarea drepturilor conferite de ordinea juridică a Uniunii nu devine practic imposibilă sau excesiv de dificilă ca urmare a simplului fapt că o procedură de control jurisdicțional privind deciziile autorităților administrative nu permite un control integral al deciziilor menționate. Însă, potrivit aceleiași jurisprudențe, orice procedură națională de control jurisdicțional trebuie să permită totuși instanței sesizate cu o acțiune în anularea unei astfel de decizii să aplice efectiv, în cadrul controlului legalității acesteia, principiile și normele relevante de drept al Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea Upjohn, C-120/97, EU:C:1999:14, punctele 30, 35 și 36, precum și Hotărârea HLH Warenvertrieb și Orthica, C-211/03, C-299/03 și C-316/03-C-318/03, EU:C:2005:370, punctele 75-77). Astfel, un control jurisdicțional restrâns în ceea ce privește aprecierea anumitor aspecte de fapt este în conformitate cu dreptul Uniunii cu condiția să permită instanței sesizate cu o acțiune în anularea unei astfel de decizii să aplice efectiv, în cadrul controlului legalității acesteia, principiile și normele relevante de drept al Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea HLH Warenvertrieb și Orthica, C-211/03, C-299/03 și C-316/03-C-318/03, EU:C:2005:370, punctul 79).
- 59 Oricare ar fi situația, trebuie să se precizeze că atât aspectul dacă un element al costului privește „furnizarea” informației solicitate și, așadar, poate fi luat în considerare ca atare în vederea calculării unei taxe impuse, cât și aspectul dacă suma globală a taxei este rezonabilă constituie aspecte de drept al Uniunii. Acestea trebuie să facă obiectul unui control administrativ și jurisdicțional efectuat pe baza unor elemente obiective, care să poată asigura deplina respectare a condițiilor care rezultă din articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4.
- 60 Revine instanței de trimitere sarcina de a verifica dacă cerințele sus-vizate sunt îndeplinite în litigiul principal și, dacă este cazul, de a interpreta dreptul național în conformitate cu aceste cerințe.
- 61 Având în vedere observațiile care precedă, trebuie să se răspundă la a doua întrebare că articolul 6 din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale potrivit căreia caracterul rezonabil al taxei impuse pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu face obiectul numai al unui control administrativ și jurisdicțional restrâns, astfel cum este prevăzut în dreptul englez, cu condiția ca acest control să fie efectuat pe baza unor elemente obiective și să privească, potrivit principiilor echivalenței și efectivității, aspectul dacă autoritatea publică, atunci când a impus această taxă, a respectat condițiile prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din această directivă, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 62 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a cincea) declară:

- 1) **Articolul 5 alineatul (2) din Directiva 2003/4/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 28 ianuarie 2003 privind accesul publicului la informațiile despre mediu și de abrogare a Directivei 90/313/CEE a Consiliului trebuie interpretat în sensul că taxa impusă pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu nu poate cuprinde nici măcar parțial cheltuielile determinate de administrarea unei baze de date precum cea în discuție în litigiul principal, utilizată în acest scop de către autoritatea publică, dar poate cuprinde cheltuielile generale aferente timpului folosit de personalul acestei autorități pentru a răspunde la cereri individuale de informații, luate în considerare în mod adecvat cu ocazia determinării acestei taxe, cu condiția ca valoarea globală a taxei menționate să nu depășească o sumă rezonabilă.**
- 2) **Articolul 6 din Directiva 2003/4 trebuie interpretat în sensul că nu se opune unei reglementări naționale potrivit căreia caracterul rezonabil al taxei impuse pentru furnizarea unui anumit tip de informații despre mediu face obiectul numai al unui control administrativ și jurisdicțional restrâns, astfel cum este prevăzut în dreptul englez, cu condiția ca acest control să fie efectuat pe baza unor elemente obiective și să privească, potrivit principiilor echivalenței și efectivității, aspectul dacă autoritatea publică, atunci când a impus această taxă, a respectat condițiile prevăzute la articolul 5 alineatul (2) din această directivă, aspect a cărui verificare revine instanței de trimitere.**

Semnături